

Aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

Geacht college,

De gemeenteraden van Blaricum, Laren en Huizen (Eemnes) berichten u hierbij over hun gezamenlijke zienswijze met betrekking tot de verdere besluitvorming in de door u op 7 februari j.l. gestarte ARHI-procedure.

Wij hechten eraan voorop te stellen, dat wij onze zelfstandigheid en de mogelijkheden tot lokale belangenbehartiging die deze zelfstandigheid meebrengt zeer belangrijk vinden, doch tevens dat wij uiterst gemotiveerd zijn om ook de regionale belangenbehartiging en de daarvoor benodigde bestuurskracht beter te organiseren.

Daarom zullen wij u bij deze zienswijze een voorstel doen om aan dat laatste vorm en inhoud te geven, echter zonder het eerste aan te tasten.

Voordat wij het voorstel poneren zullen we hieronder eerst uiteenzetten door welke overwegingen wij ons daarbij hebben laten leiden.

Dat zijn de volgende.

- Er is zowel bestuurlijk als maatschappelijk binnen onze gemeenten zeer weinig tot geen draagvlak voor een herindelingsontwerp in de geest van uw besluit van 7 februari. Dit geldt zowel voor wat betreft het proces en de termijn waarbinnen standpunten dienen te worden ingenomen (vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018) als voor het beoogd eindresultaat: de herindeling naar maximaal drie gemeenten. De vorming naar maximaal 3 gemeenten biedt, naar onze overtuiging, geen garantie voor verdere versterking van de regio.
- Wij onderschrijven dat er op een aantal belangrijke terreinen weliswaar sprake is van beperkte regionale bestuurskracht, doch stellen echter ook vast, dat de urgentie van het verbeteren daarvan niet zodanig is, dat draconische ingrepen in de gemeentelijke autonomie, waar bovendien veel weerstand tegen bestaat, gerechtvaardigd zijn. Dit laatste zeker niet in die gevallen waar de lokale bestuurskracht van de betrokken gemeenten geen aanleiding geeft tot onverwijlde spoed.
- Wij hebben vastgesteld (onderzoek toont dit aan) dat in vele regio's de bestuurskracht op een aantal terreinen te kort schiet en dat de regio Gooi- en Vechtstreek hier niet veel vanaf wijkt. Daarmee willen wij niet inbrengen dat er geen aanleiding is voor actie, in tegendeel, maar wensen wij wel de urgentie van het probleem te nuanceren.
- Wij constateren dat een eerdere poging om tot niet-vrijblijvende intensieve samenwerking te komen niet het gewenste effect heeft gehad maar tevens ook dat er als gevolg van uw meest recente besluit veel acties en ideeën zijn "los" gekomen om de regionale bestuurskracht te versterken. Dit heeft ons gevoelen met betrekking tot toegevoegde waarde van een sterke regio geprikkeld, ons gemotiveerd elkaar te vinden en ons hieronder geschetste voorstel echt handen en voeten te geven.
- Wij denken dat het goed is te erkennen dat binnen het ARHI gebied verschil is in urgentie. Dit zou aanleiding kunnen zijn om het besluitvormingsproces qua tempo en impact op de autonomie van bestuurskrachtige gemeenten te splitsen. De provinciale bevoegdheid tot het inzetten van een ARHI-procedure is immers ingesteld om in hoogst urgente gevallen te kunnen handelen.

- De thans voorliggende tijdlijn van besluitvorming maakt het niet alleen erg moeilijk een compleet uitgewerkt alternatief te presenteren doch brengt ook lokaal electoraal een zeer ongewenste situatie met zich mee, kijkend naar de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.
- Wij zien voldoende aanknopingspunten voor een goede samenwerking in de regio die houvast bieden voor verdere uitwerking hiervan en versterking van de regio. Hierbij kan gedacht worden aan het Sociaal Domein, maar ook de regionale samenwerkingsagenda en samenwerking op cultureel gebied die vormt krijgt in de regio en de verschillende uitvoeringsdiensten.

Voorstel Blaricum, Laren en Huizen, (Eemnes)

Wij werken gezamenlijk een concreet voorstel uit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een “slanke” (geen apart bestuur) gemeenschappelijke regeling, waarbij er namens de HBL gemeenten voor de diverse regionale portefeuilles één bestuurder zal optreden met een passend mandaat. Doel daarvan is, dat op regionaal niveau snel, adequaat en doortastend namens de HB(E)L “groep” kan worden gehandeld/besloten maar dat ook de gewaardeerde lokale belangenbehartiging en autonomie behouden blijft. Een vertegenwoordiging op HB(E)L niveau moet dermate stevig en geborgd zijn dat bij verschillen tussen lokale belangen in HBEL-verband wel kan worden doorgepakt. Het te ontwikkelen model zal daarop getoetst moeten worden.

Verder werken wij versneld aan een versterking en verbreding van de ambtelijke samenwerking, waarmee de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering verder wordt teruggebracht. Wij denken hierbij aan verdere specialisering van taken en uitvoering van deze taken door een organisatie (ofwel BEL Combinatie of ambtelijke organisatie Huizen) voor de HBEL-gemeenten.

Wij stellen u daarom voor, ons in de gelegenheid te stellen dit concept goed uit te werken en mede daardoor van maximaal draagvlak te voorzien. Om die reden verzoeken wij u, voor het deel van het proces waar onze gemeenten in beeld zijn, alsnog de gedachte en het proces te volgen zoals opgenomen in het voorstel van Deloitte onder 1) op pagina 87 van het bestuurskrachtonderzoek (Handelingsperspectief), te weten: geef deze gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de ruimte om in onderling overleg en in samenspraak met hun bevolking te komen tot keuzes en voorstellen die leiden tot versterking van de regionale/lokale bestuurskracht.

Tenslotte stellen wij voor ten behoeve van dit proces een procesbegeleider aan te wijzen/te benoemen. Enerzijds om te kunnen monitoren of de voortgang op schema blijft en anderzijds of het eindproduct ook het beoogde resultaat zal gaan opleveren (kwaliteitstoets). Wij stellen uw participatie in een vroegtijdig stadium hierbij dan ook zeer op prijs.

Wij denken u met deze gemeenschappelijke zienswijze op dit moment te kunnen overtuigen van onze intenties. Uiteraard realiseren wij ons, dat het presenteren van een eerste “proeve” van hetgeen ons precies voor ogen staat benodigd is om van een concreet deugdelijk alternatief te kunnen spreken. Het is echter bestuurlijk niet mogelijk voor ons om u voor het zomerreces of voor 6 augustus (einde open overleg periode) in combinatie met deze zienswijze reeds een compleet uitgewerkt model voor te leggen.

Gelet op het lokaal bestuurlijk besluitvormingsproces en de uiteraard benodigde onderlinge afstemming denken wij de maanden september en oktober 2017 nodig te hebben voor een zodanige eerste uitwerking van het bovenstaande, dat dit voldoende voor u kan zijn om de Arhi besluitvormingsprocedure voor onze gemeenten alsnog aan te passen, deze te laten lopen via de eerder genoemde tijdlijn van Deloitte en ons daarmee de ruimte te geven tot precieze concretisering en formalisering van deze samenwerking.

Wij zullen u in deze periode ook tussentijds informeren, zodat u bij de voorbereiding van uw verdere besluitvorming daarmee zoveel mogelijk rekening kunt houden. Wij zien hier overigens mogelijk ook een rol voor de procesbegeleider weggelegd.

Wij vernemen graag hoe u aankijkt tegen onze initiatieven en wij zijn natuurlijk ook bereid tot verdere samenspraak daarover.

Hoogachtend,

De gemeenteraden van

Blaricum

Eemnes

Laren

Huizen